

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/268/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617203014
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1617203014.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickéj, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 335 004, so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, proti žalovaným: X/ Š. O., I.. XX.XX.XXXX, Z. M. XX, XXX XX M., X/ F. O., I.. XX.XX.XXXX, Z. M. XX, XXX XX M., o zaplatenie 25 633,86 Eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 12. júla 2019, č.k. 27Csp/239/2017-88, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti m e n í tak, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 6,69 % ročne zo sumy 23.853,51 eur od 13.09.2016 do zaplatenia, do troch dní.

Žalobca má proti žalovanými 1/ a 2 / nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom uložil súd prvej inštancie žalovanými 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu vo výške 25.450,84 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.09.2016 do zaplatenia, vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka, podľa § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 5, § 54 ods.1,2 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 1, zák. č. 310/1992 Zb., podľa § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 23.11.2012 zmluvu o medziúvere a stavebnom úvere. Zmluvu medzi sporovými stranami posúdil ako spotrebiteľskú podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že v zmysle zmluvy žalobca ako veriteľ mal poskytnúť žalovaným ako dlžníkom medziúver vo výške 25.000,- Eur, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok mal zmeniť na stavebný úver vo výške cca 15 430,22 Eur. Žalovaným bol poskytnutý medziúver vo výške 25.000,- Eur ako vyplýva z výpisu z účtu medziúveru. Na účet medziúveru bol účtovaný poplatok 300,- Eur ako poplatok za spracovanie medziúveru. Následne nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžníci podstatne porušili zmluvu v spojení so Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie (čl. VII zmluvy v spojení s čl. XIX Všeobecných podmienok ods. 2 písm. a), žalobca dňa 12.09.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal žalovaných o vrátenie celého zostatku úveru. Konštatoval, že žalobca si podanou žalobou uplatňoval aj nárok na zaplatenie poplatkov vo výške 125,- Eur za upomienky, predžalobné upomienky, za zmenu splátkového kalendára, za individuálne riešenie omeškaných splátok. V prípade poplatkov takéhoto typu, keď za ne dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie, tieto predstavujú iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu a nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa (náklady na predžalobnú upomienku v žiadnom prípade nemohli predstavovať sumu 15,- Eur). Uplatňovanie uvedených

poplatkov je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Predmetom žaloby bol aj úrok z úveru 6,69 % ročne zo sumy istiny 23853,51 Eur a to odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti 12.09.2016 do zaplatenia. Zosplatením úveru sa rozumie určenie splatnosti celého dlhu v prípadoch, kedy bolo vrátenie dlhu dohodnuté vo forme splátok. Je zrejmé, že za úver možno dohodnúť úroky a aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov, t.j. úverové obdobie. Splácanie úveru v splátkach, na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Stav výhody splátok je obvyklý a teda justifikuje nárok dodávateľa na úroky, ako ceny dočasne poskytnutých peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto zásadnom rozdiely, podľa názoru súdu, spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavné nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní. Súd v tomto smere poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 476/2012-14 z dňa 18.9.2012, uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 4Obo 143/98 a zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave č. 1/2019, podľa ktorých má veriteľ právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. S poukazom na vyššie uvedené súd žalobcom uplatnené úroky 6,69 % ročne zo sumy istiny od 13.09.2016 (po zosplatení úveru) zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku, do výroku, ktorým bol zamietnutý nárok na zaplatenie úrokov 6,69 % ročne zo sumy 23 853,51 Eur od 13. 9. 2016 do zaplatenia, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny tak, aby bolo žalobe aj v tejto časti vyhovené z dôvodu, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s názorom, že požadovaním zaplatenia dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti z dôvodu porušenia povinnosti dlžníkom stráca veriteľa automaticky nárok na odplatu za prenechanie finančných prostriedkov dlžníkovi. Takýto názor popiera podstatu úroku ako odplaty za skutočnosť, že žalobca časť svojho majetku prenechal žalovaným, ktorí ho stále nevrátili. Úrok je cena peňazí v tom zmysle, že veriteľ so sumou požičaných peňazí nemôže disponovať, úrok kompenzuje veriteľovi skutočnosť, že časť svojho majetku prenechal dlžníkovi, teda s touto časťou svojho majetku nemôže veriteľ disponovať. Toto obmedzenie veriteľa s dispozíciou so svojím majetkom neodpadáva požadovaním vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov od dlžníka. Skutočnosť, že veriteľ dlžníka výzve na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov neznamená, že dlžník ich aj okamžite vráti. Napriek skutočnosti, že veriteľ dlžníka vyzval na vrátenie peňažných prostriedkov, dlžník tieto prostriedky nevrátil. Veriteľ tak naďalej nemá časť svojho prenechaného majetku k dispozícii, preto má mať až do momentu, kedy sa do jeho dispozície opätovne dostanú, kompenzovanú skutočnosť, že s touto časťou majetku veriteľa stále nakladá dlžník. Úrok ako odplata za prenechanie finančných prostriedkov má teda veriteľovi patriť až do momentu ich reálneho vrátenia. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok Krajského súdu v

Košiciach sp.zn. 5 Co/225/2018 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co 20/2017. Poukázal na skutočnosť, že vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru nezaniká zmluva, ktorá tvorí právny základ vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. S poukazom na § 497 Obchodného zákonníka uviedol, že medzi zmluvnými stranami nie je možné uzatvoriť úverovú zmluvu, v zmysle ktorej nebude dlžník povinný platiť za poskytnutie finančných prostriedkov úroky. Názor, podľa ktorého vyhlásením mimoriadnej splatnosti zaniká povinnosť dlžníka platiť úroky je v priamom rozpore s právnou úpravou úverovej zmluvy, nakoľko takýto názor pripúšťa situáciu, že dlžník má v držaní poskytnuté finančné prostriedky veriteľa, pričom nie je povinný plniť zákonnú povinnosť v podobe platenia úroku za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov. Oprávnenie veriteľa požadovať úroky až do skončenia vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov vyplýva aj z analogického výkladu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Podľa jeho názoru je nepochybné, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením toho, čo dlžník od veriteľa dostal, a teda zánik povinnosti platiť dohodnutý úrok je viazaný na okamih skutočného vrátenia finančných prostriedkov veriteľovi. Takýto výklad jednoznačne podporuje aj funkcia úroku ako odplaty za prenechanie finančných prostriedkov veriteľa dlžníkovi. Rovnako je nárok veriteľa na požadovanie úrokov za úver až do skutočného vrátenia istiny úveru vyjadrených v § 13 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch. Nesúhlasil s tvrdením, že rozhodnutia, na ktoré poukazoval súd prvej inštancie podporujú názor o správnosti zamietnutia nároku na úroky za úver po vyhlásení splatnosti. Opodstatnenosť jeho nároku požadovať úrok za úver až do doby skutočného vrátenia poskytnutia finančných prostriedkov podporuje aj ostatná rozhodovacia prax súdov.

3. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

4. V danom prípade súd prvej inštancie skutkovo ustálil, že žalobca a žalovaní uzavreli dňa 23.11.2012 Zmluvu o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý medziúver vo výške 25.000,- Eur. Dňa 12.09.2016 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti uplatňovaného úroku 6,69 % ročne zo sumy istiny 23.853,51 Eur a to odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti 13.09.2016 do zaplatenia, a to s poukazom na to, že jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní.

5. V preskúmvanej veci bolo predmetom odvolacieho konania vyriešenie otázky, či žalobcovi, ako veriteľovi zo zmluvy o úvere uzatvorenej so žalovanými ako spotrebiteľmi § 497 Obchodného zákonníka v spojení so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, vznikol nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 6,69 % ročne z nevrátenej časti istiny (úveru) v sume 23.853,51 Eur a to za obdobie (aj) po zosplatnení úveru žalobcom dňom 12.09.2016.

6. Súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru, že žalobca nemá proti žalovaným nárok na dohodnuté úroky z nevrátenej časti úveru za obdobie po zosplatnení úveru žalobcom, a za toto obdobie, kedy je dlžník v omeškaní, patria veriteľovi iba úroky z omeškania z časti istiny, s vrátením ktorej je dlžník v omeškaní.

7. V prvom rade je potrebné poukázať na skutočnosť, že v danej veci je pre posúdenie práva žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru, rozhodujúca právna úprava Obchodného zákonníka, keďže toto právo vyplýva zo zmluvy o úvere. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že v danom prípade žalovaným treba priznať právne postavenie spotrebiteľa. Odvolací súd je totiž toho názoru, že právne postavenie žalovaných ako spotrebiteľov nemôže mať v danej veci za následok vylúčenie ustanovení Obchodného zákonníka na posúdenie práva žalobcu (v postavení dodávateľa) na zaplatenie zmluvne dohodnutých úrokov z úveru za obdobie po zosplatnení úveru, keď nejde o prípad, kedy by použitie Obchodného zákonníka na (spotrebiteľský) právny vzťah medzi stranami sporu, bolo založené dojednaním neprijateľnej; teda neplatnej; zmluvnej podmienky a do úvahy neprichádza ani prednostné použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka na daný právny vzťah, t.j. na všetky práva a povinnosti z plynúce úverovej zmluvy, vyplýva priamo zo zákona (§ 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka). Preto je nevyhnutné i následky ukončenia právneho vzťahu z úverovej zmluvy z dôvodu nesplácania úveru a nároky z nich vyplývajúce posúdiť so zreteľom na § 506 Obchodného zákonníka.

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 502 ods. 1 vety prvej Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

10. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

11. Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

12. Z citovaných ustanovení vyplýva, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od poskytnutia peňažných prostriedkov. Hoci z ust. § 502 ods. 1 vety prvej Obchodného zákonníka výslovne nevyplýva, do kedy táto povinnosť dlžníka trvá, vzhľadom na skutočnosť, že úrok z úveru je vlastne cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, dlžník má túto povinnosť zásadne za celú dobu ich užívania, teda až do doby ich skutočného vrátenia veriteľovi, a teda nie len do doby, keď ich mal podľa zmluvy vrátiť. Uvedená zásada sa uplatní nielen v prípade ak dlžník zaplatí dlh predčasne, teda pred dobou splatnosti stanovenou v zmluve (§ 503 ods. 3 Obch. zák., § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), ale aj v prípade, ak k vráteniu poskytnutých peňažných prostriedkov došlo po uplynutí doby splatnosti a dlžník je teda so zaplatením dlhu v omeškaní. V prípade odstúpenia od zmluvy dlžníkom, tento platí veriteľovi istinu a úrok z istiny odo dňa čerpania spotrebiteľského úveru až do dňa splatenia istiny (§ 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z.) a v prípade odstúpenia od zmluvy veriteľom pre omeškanie dlžníka je veriteľ oprávnený požadovať vrátenie dlžnej sumy s úrokmi do doby ich vrátenia. V súvislosti s aplikáciou § 506 Obchodného

zákoníka vyjadril Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 6Obo 283/2003 uverejnenom v časopise Zo súdnej praxe pod č. 8/2007 právny názor, že odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Možno preto pre účely danej veci konštatovať, že dôsledkom zosplatnenia úveru je zmena v obsahu záväzku v podobe straty výhody splátok a z toho vyplývajúce právo veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi a povinnosť dlžníka uhradiť veriteľovi nesplatenú časť istiny ihneď; spolu s dohodnutými úrokmi; pričom k tejto povinnosti dlžníka pristupuje už iba povinnosť platiť veriteľovi navyše aj (sankčné) úroky z omeškania. I v takomto prípade dlžníkovi (spotrebiteľovi) zostávajú zachované rovnaké práva, ako pred zosplatnením, hoci s tým rozdielom, že z dôvodu závažného porušenia svojej platobnej disciplíny stratí výhodu vrátiť veriteľovi neplatenú časť úveru s úrokom v splátkach.

13. Vzhľadom na podstatu oboch právnych inštitútov a z nich vyplývajúcu odlišnú funkciu, keď úroky sú odmenou (cenou) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov a úroky z omeškania sú zákonnou sankciou za omeškanie s vrátením istiny, nie je vylúčené, požadovať úroky z úveru súbežne s úrokmi z omeškania po splatnosti celého úveru. V tomto smere sa odvolací súd priklonil k záverom vysloveným v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR publikovaného v časopise Zo súdnej praxe pod č. 55/1996, podľa právnej vety ktorého úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov nebola dohodnutá iná sadzba úrokov, patria aj za dobu po splatnosti úveru úroky v rovnakej výške.

14. Vyššie uvedené závery majú v preskúmvanej veci ten dôsledok, že žalovaným vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z úveru aj za dobu po zosplatnení istiny úveru, teda i za dobu, za ktorú súd prvej inštancie v napadnutej časti podanú žalobu zamietol.

15. Odvolací súd v tejto súvislosti opätovne považuje za potrebné zdôrazniť, že na vyššie uvedených záveroch nič nemení ani spotrebiteľské právne postavenie žalovaných, keď vzhľadom na skutočnosť, že ich povinnosť platiť žalobcovi úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov napriek zosplatneniu úveru, resp. odstúpeniu od úverovej zmluvy, vyplýva priamo z Obchodného zákonníka, nemá toto ich postavenie vo vzťahu k nároku uplatnenému v napadnutej časti žiadnu relevanciu. V danom prípade totiž nemožno vylúčiť použitie Obchodného zákonníka len s poukazom na skutočnosť, že by to mohlo byť pre žalovaných ako spotrebiteľov výhodnejšie, a to ani pri zohľadnení ust. § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka; podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva; nakoľko Občiansky zákonník (ani zákon o spotrebiteľských

úveroch) výslovnú právnu úpravu vylučujúcu nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z úveru za dobu po zosplatnení úveru neobsahuje, keď za takúto nemožno považovať ani ust. § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko samotná existencia nároku na úroky z úveru za obdobie po jeho zosplatnení nemôže spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa; a navyše ide o zákonný nárok veriteľa, ktorý vzniká bez zreteľa na ustanovenia dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

16. V prípade akceptovania názoru, že v dôsledku predčasného zosplatnenia úveru veriteľom pre jeho nesplácanie dlžníkom, nie je už po tomto okamihu dlžník povinný platiť veriteľovi úroky, nastala by situácia, v ktorej by bolo na jednej strane celkom popreté, že úroky z úveru sú vo svojej podstate cena peňažných prostriedkov; v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk, ktorý pokrýva veriteľovi práve úrok z úveru; avšak zároveň by sa dlžník v prípade nesplácania úveru, teda neplnenia svojej základnej povinnosti zo zmluvy o úvere, ocitol vo výhodnejšom postavení, než by bol v prípade riadneho splácania úveru a veriteľ využijúc svoje oprávnenie odstúpiť od zmluvy resp. predčasne zosplatiť úver, v dôsledku porušenia povinnosti dlžníka, by sa dostal do horšieho postavenia aké mal pred porušením povinnosti dlžníka. Takýto výklad a aplikáciu platných právnych noriem je však potrebné odmietnuť ako neprijateľné a narušajúcu ekonomické základy fungovania právnych vzťahov súvisiacich s poskytovaním úverov.

17. Záverom možno dodať, že k zosplatneniu úveru v žiadnom prípade nedochádza z dôvodu svojvôle veriteľa, ale pre neplnenie základnej povinnosti dlžníka riadne splácať úver spolu s dohodnutými úrokmi. Zároveň je v súvislosti s potrebou zachovania elementárnej a vyváženej spravodlivosti, a aj ústavnej konformity, nevyhnutné poukázať na to, že práve popretie práva veriteľa na úroky z úveru za dobu po zosplatnení, resp. po zániku úverovej zmluvy, by viedlo k nespravodlivému výsledku, ktorý by nezodpovedal ani obsahu slobodne a vážne prejavenej vôle dlžníka a veriteľa v zmluve o úvere obsahujúcej tiež dohodu o úrokoch. V takomto prípade by sa totiž v rozpore s očakávaniami veriteľa, vychádzajúcimi z platne uzavretej zmluvy o úvere, jeho majetok nezvážčil ani o sumu zodpovedajúcu úrokom (aspoň) za dobu, po ktorú objektívne nemohol disponovať s peňažnými prostriedkami nachádzajúcimi sa vo faktickej dispozícii (držbe) dlžníka, a to výlučne z dôvodu, že dlžník dlhodobo porušuje svoje základné povinnosti z úverovej zmluvy, za stavu, keď veriteľ žiadnu povinnosť neporušil. Takýto právny stav je potom podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné považovať za neudržateľný.

18. V preskúmvanej veci tak dospel odvolací súd k záveru, že dohodnuté úroky sú žalovaní ako dlžníci povinní žalobcovi zaplatiť aj za dobu po zosplatnení úveru, a to až do úplného vrátenia istiny úveru. Pokiaľ potom za tohto stavu súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi na zaplatenie úroku za obdobie po zosplatnení úverovej zmluvy nárok nevznikol, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

19. V uznesení Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16.júna 2020 dovolací súd zaujal právny záver, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Týmto rozhodnutím Najvyššieho súdu SR bolo prekonané zjednocujúce Stanovisko č. 1/2019 Krajským súdom v Bratislave prijaté dňa 20.02.2019 z dôvodu rozdielov v rozhodovacej činnosti jednotlivých senátov občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, podľa ktorého, cit: "V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. (Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 56/2018 z 28.marca 2018)". Odvolací súd sa preto v danej veci odklonil od cit. Stanoviska a zaujal vyššie prezentovaný právny názor súladný s právnym názorom judikovaným Najvyšším súdom SR v jeho vyššie uvedenom rozhodnutí, podľa ktorého úroky z úveru po zosplatnení istiny veriteľovi patria.

21. Odvolací súd preto; keď súd prvej inštancie v napadnutej časti podanú žalobu zamietol vychádzajúc z dostatočne a správne ustáleného skutkového stavu, avšak z nesprávneho právneho posúdenia veci; zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 C.s.p. tak, že podanej žalobe vyhovel a uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť solidárne zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 6,69 % ročne z nesplatennej istiny úveru v sumy 23.853,51 Eur po zosplatnení dňom 13.09.2016 do zaplatenia.

22. O nároku na náhradu trov (celého) konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p., a v konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu

trov konania v celom rozsahu, pričom o ich náhrade rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).